CAROLUS GRATIA DEI REX FRANCORUM ET LANGOBARDORUM AC PATRICIUS ROMANORUM 796
VIRO VENERANDO AC FRATRI CARISSIMO OFFAE REGI MERCIORUM PRESENTIS PROSPERITATIS post Apr. 18.

AC* AETERNAE BEATITUDINIS IN CHRISTO SALUTEM.

Inter regales dignitates et sublimiores saeculi personas foederate in unanimitate pacis amicitiae iura et sanctae caritatis concordiam ex intimo cordis affectu servare multis prodesse solet. Et si inimicitiae nodos dominico precepto dissolvere iubemur, quanto magis vincula caritatis conectere curandum est. Unde et nos, frater dilectissime **, antiqui memores inter nos pacti, has vestre reverentiae litteras dirigere curavimus, ut foedus, in radice fidei firmatum, floreret in fructu caritatis.

Relectisque c vestre fraternitatis epistolis, quae diversis siquidem temporibus per missorum vestrorum manus nobis delatae sunt, singulis competenter vestrae auctoritatis suggestionibus respondere a satagentes, primo gratias agimus omnipotenti Deo de catholice fidei sinceritate, quam in vestris laudabiliter invenimus paginis exaratam; agnoscentes vos non solum terrenae patriae fortissimos protectores, sed etiam sanctae fidei devotissimos esse defensores.

De peregrinis vero, qui pro amore Dei et salute animarum suarum beatorum limina apostolorum adire desiderant, sicut olim, perdonavimus, cum pace sine omni perturbatione ut vadant suo itinere, secum necessaria portantes. Sed probavimus quosdam fraudolenter negociandi causa se intermiscere, lucra sectantes, non religioni servientes. Si tales inter eos inveniantur, locis oportunis statuta solvant telonea. Ceteri absoluti vadant in pace.

De negotiatoribus quoque scripsisti nobis. Quos voluimus ex mandato nostro ut protectionem et patrocinium habeant in regno nostro legitime iuxta antiquam consuetudinem negotiandi. Et si in aliquo loco iniusta affligantur oppressione, reclament se ad nos vel nostros iudices et postea piam^{h*} iubebimus iustitiam fieri. Similiter et nostris; si aliquid sub vestra potestate iniusti patiantur, reclament se ad vestra equitatis iudicium; ne aliqua inter nostros alicubi oboriri possit perturbatio.

De Odberhto¹ vero presbitero, qui de Roma rediens, pro Dei amore ut referre solet, peregrinare volens, non vos accusare veniens, sciat dilectio vestra, quod eum cum ceteris exulibus, qui timore mortis sub nostrae protectionis confugerunt alas, Romam diregimus^m; ut sub praesentia domini apostolici¹ et¹ ill.² archiepiscopi vestri — quo se, ut vestri innotuerunt apices, voto constrinxerunto — audita causa illorum iudicaretur^p; ut, quid q pietatis intercessio non profuit, aequitatis iudicatio proficiat. Quid nobis cautius esse poterit, quam ut apostolicae auctoritatis censura causam discernat, in qua aliquorum dissonat sententia?

Petras vero nigras, quas vestra flagitabat reverentia vobis diregi, veniat missus, qui considerat, quales animus vester desideret. Et ubicumque inventi fuerint, dari et in vehendo adiuvari libenter mandabimus.

Sed sicut vos de longitudine petrarum desiderium vestrum intimastis, ita et nostri de prolixitate sagorum deposcunt: ut tales iubeatis fieri, quales antiquis temporibus ad nos venire solebant.

50

a) et A 1*, Wilk. a*) dilectissimae A 1. b) sequitur sit A 1. c) relictisque corr. manus posterior d) responde corr. manus posterior in respondere A 1. e) sequitur et in A 1. in relectisque A 1. h) religione A 1. h*) plenam g) permittimus A 1*; manus posterior superscripsit A 1. add. A 1*, Wilk. 45 pro post. piam Wilk. i) nostra corr. manus posterior in vestra A 1. k) aboriri corr. manus posterior in oboriri A 1, A 1*. m) manus posterior corr. in direximus A 1, A 1*. 1) Odberho A 1. n) et superscripsit manus posterior in A 1. o) constinuerunt corr. manus posterior in constrinuerunt A 1. q) manus posterior corr. in quo A 1. r) sic scripsit J. pro indicatio A 1* (A 1). centur A 1*, Wilk. s) mandavimus A 1.

¹⁾ Leonis III. 2) Aethilhardi archiepiscopi Cantuariensis; v. ep. sequentem. Epistolae IV.